

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVIN
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 042084 24 Kž 15
Sarajevo, 26.07.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija mr. Božidarke Dugonjić kao predsjednice vijeća, Jasmine Begić i Hurije Muratović kao članova vijeća, uz sudjelovanje Jelene Perišić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenog I. H. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, osumnjičenog E. K. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, osumnjičenog S. H. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i osumnjičene A. D. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama punomoćnika pravne osobe „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo i punomoćnika povezane osobe E. B., izjavljenim protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 042084 23 Kpp 90 od 15.04.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.07.2024. godine, donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Djelimičnim uvažavanjem žalbe punomoćnice povezanog lica E. B., a povodom te žalbe, po službenoj dužnosti, na osnovu člana 324. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, i u odnosu na povezana lica A. T.-K. i S. M., ukida se rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 042084 23 Kpp 90 od 15.04.2024. godine u dijelu kojim su određene privremene mjere osiguranja u tačkama I, II, III i IV i predmet u tom dijelu vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 042084 23 Kpp 90 od 15.04.2024. godine, u toku istrage protiv osumnjičenog I. H. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), osumnjičenog E. K. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381. stav 1. KZ FBiH, osumnjičenog S. H. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. KZ FBiH i osumnjičene A. D. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2. u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1., Pranje novca iz člana 272. stav 3. i 4. i Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 380. stav 1. KZ FBiH, u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, a radi postizanja svrhe osiguranja, pod tačkom I određene su privremene mjere osiguranja imovinske koristi, tako što se zabranjuje otuđenje i opterećenje udjela-osnivačkog kapitala i korištenje i raspolaganje pravima po osnovu udjela-osnivačkog kapitala privrednih društava i to: udjela u pravnom licu „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo (MBS: ...) sa sjedištem u Sarajevu na adresi u ul. Bistrik br. 1. i to: udjela povezanog lica T.-K. A. iz S., nastanjene na adresi u ul....., zatim u vlasničkom kapitalu društva u iznosu od 1.000,00 KM što čini 100,00% učešća u vlasničkom kapitalu; udjela u pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo (MBS: ...) sa sjedištem u Sarajevu na adresi u ul. Zelenih beretki bb i to udjela povezanog lica B. E. iz S., nastanjenog na adresi u ul..., u vlasničkom kapitalu društva u iznosu od 1.000,00 KM što čini 100,00% učešća u vlasničkom kapitalu, te udjela u pravnom licu „Šemrani“ d.o.o. Sarajevo (MBS: ...) sa sjedištem u Sarajevu na adresi u ul. Telali bb i to udjela povezanog lica M. S. iz S., nastanjene na adresi u ul., u vlasničkom kapitalu društva u iznosu od 1.000,00 KM što čini 100,00% učešća u vlasničkom kapitalu. Istim rješenjem u tački II je određeno da će se zabrana otuđenja i opterećenja udjela - osnivačkog kapitala i korištenje i raspolaganje pravima po osnovu udjela - osnivačkog kapitala privrednih društava iz tačke I zabilježiti u Registru privrednih subjekata Općinskog suda u Sarajevu, a pod tačkom III rješenja da se upravljanje društvima iz tačke I povjerava Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom, te pod tačkom IV pobijanog rješenja, da će određene mjere osiguranja trajati 2 (dvije) godine od dana donošenja rješenja ili do druge odluke suda.

S druge strane, pod tačkom V navedenog rješenja, ukinuta je privremena mjera osiguranja imovinske koristi koja je određena rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 K 042084 23 Kpp 40 od 05.01.2024. godine u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom i to: zabrana otuđenja i opterećenja udjela-osnivačkog kapitala i korištenje i raspolaganje pravima po osnovu udjela-osnivačkog kapitala privrednih društava, udjela u pravnom licu „PLAZA GROUP“ d.o.o. Sarajevo (MBS: ...) sa

sjedištem u Sarajevu na adresi u ul. Alipašina br. 21. i to udjela osumnjičenog K. E. iz S., nastanjenog na adresi u ul., u vlasničkom kapitalu društva od 100,00% učešća u vlasničkom kapitalu, zbog odustanka Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo od prijedloga za određivanje privremenih mjera osiguranja imovinske koristi pribavljene broj T09 0 KTF 0157282 23 od 29.11.2023. godine

Prvostepeno rješenje u dijelu u kojem su određene privremene mjere osiguranja, žalbom je osporio punomoćnik pravnog lica „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo, advokat Jasmin Džaferović iz Sarajeva, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, te punomoćnica povezane osobe E. B., advokat Amina Suljagić iz Sarajeva, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine.

Federalni tužitelj je u podnesku broj T09 0 KTFŽ 0157282 24 9 od 15.05.2024. godine predložio da se žalbe punomoćnika povezanih osoba E. B. i pravnog lica „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo, odbiju kao neosnovane i potvrdi prvostepeno rješenje.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda, kao i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. u vezi sa članom 338. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), odlučeno je kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Ovaj sud nije bio u prilici da se upusti u ocjenu osnovanosti žalbenih prigovora punomoćnika pravnog lica „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo, jer iz izreke pobijanog rješenja ne proizilazi da ovo pravno lice ima status osumnjičenog, optuženog ili povezanog lica, prema kojim licima se, na prijedlog tužitelja mogu odrediti privremene mjere osiguranja imovinske koristi, kako to proizilazi iz odredbe člana 16. stav 2. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH, i koja lica u smislu člana 17. stav 6. navedenog zakona, imaju pravo žalbe protiv rješenja kojim se određuju privremene mjere osiguranja. Kako u izreci pobijanog rješenja nije određen status pravnog lica „EuroPark“ d.o.o. Sarajevo, niti je određeno da se prema tom pravnom licu određuju privremene mjere osiguranja, to ovaj sud nije mogao ispitati dopuštenost žalbe punomoćnika navedenog pravnog lica, a slijedom toga, nije se mogao upustiti ni u ocjenu osnovanosti njegovih žalbenih prigovora.

Nisu prihvatljivi žalbeni navodi punomoćnice povezanog lica E. B. da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, jer je pobijanim rješenjem odredio privremenu mjeru osiguranja prema pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo (čiji je E. B. vlasnik i osnivač) iz istih razloga i na osnovu istih činjenica i okolnosti zbog kojih je Sud BiH prema navedenom pravnom licu odredio privremene mjere osiguranja imovinske koristi rješenjem broj S12 K 045596 23 Krn 5 od 15.05.2023. godine (koje dostavlja u prilogu žalbe), koje još uvijek egzistiraju, pa da je time E. B. povrijeđeno pravo na odbranu.

Naime, prema izreci pobijanog rješenja određene su privremene mjere osiguranja imovinske koristi, zabranom otuđenja i opterećenja udjela-osnivačkog kapitala i korištenje i

raspolaganje pravima po osnovu udjela-osnivačkog kapitala u pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo i to udjela povezanog lica E. B. iz S.. Iz toga slijedi da pravno lice „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo u izreci pobijanog rješenja nije označeno niti kao osumnjičeno, niti optuženo, a ni kao povezano lice, da bi imalo status protivnika osiguranja u skladu sa odredbom člana 4. tačka d) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom FBiH i prema kojem bi mogle biti određene privremene mjere osiguranja u skladu sa članom 16. stav 2. i članom 17. navedenog zakona. Iz tih razloga, bez osnova je žalbeni prigovor punomoćnice povezane osobe E. B. da je sud pobijanim rješenjem odredio privremenu mjeru osiguranja prema pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo.

S tim u vezi, ovaj sud želi ukazati da iz citiranog rješenja koje punomoćnica dostavlja uz žalbu, proizilazi da je sudija za prethodni postupak Suda BiH, u krivičnom predmetu osumnjičenih E. K. i drugih, zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelom Pranje novca iz člana 209. stav 3. istog zakona, postupajući po prijedlogu Tužiteljstva BiH za izdavanje naredbe za privremeno obustavljanje izvršenja finansijskih transakcija, na osnovu člana 72. stav 4. i 5. u vezi sa članom 65. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donijela rješenje kojim je, između ostalog, Novoj banci a.d. Banja Luka naložena privremena obustava finansijskih transakcija, na način da pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo uskrati raspolaganje sa označenog računa iznosa od 20.413,92 KM, te da se taj iznos ima privremeno oduzeti i pohraniti na poseban račun banke. Dakle, tim rješenjem Suda BiH nisu određene privremene mjere osiguranja imovinske koristi, nego se njime nalaže banci privremena obustava finansijskih transakcija pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo, što predstavlja jednu od radnji dokazivanja propisanu procesnim zakonom Bosne i Hercegovine, pri čemu iz tog rješenja nije vidljivo ni ko su osumnjičena lica (izuzev E. K.), niti za koje radnje se terete. Stoga se i iz tog razloga neosnovano u žalbi punomoćnice prigovara da je pobijanim rješenjem određena privremena mjera osiguranja imovinske koristi prema pravnom licu „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo iz istih razloga zbog kojih je privremenu mjeru odredio Sud BiH i da je time povrijeđeno pravo na odbranu E. B.

Međutim, osnovano se u žalbi punomoćnice povezanog lica E. B. ukazuje da je izreka pobijanog rješenja nerazumljiva, obzirom da u izreci uopće nije navedena visina imovinske koristi koja se osigurava privremenom mjerom, dok je u obrazloženju navedeno samo da se radi o „većem“ iznosu, pa da s tim u vezi, pobijano rješenje nema razloga u pogledu proporcionalnosti izrečene privremene mjere osiguranja.

Naime, iz izreke pobijanog rješenja proizilazi da ona uopće ne sadrži navode o visini imovinske koristi koja se osigurava privremenom mjerom, nego samo „u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom, a radi postizanja svrhe osiguranja, određuju se.....“. Nadalje, sud je na strani 73. obrazloženja naveo „Kada je riječ o proporcionalnosti vrijednosti imovine čije se raspolaganje ograničava i vrijednosti imovinske koristi čije se oduzimanje osigurava, sudija za prethodni postupak je cijenio da su, kako se to osnovano sumnja, članovi grupe za organizovani kriminal pribavili, kako sebi tako i pravnim licima u kojima su bili odgovorna lica, protivpravnu imovinsku korist u većem iznosu“, a dalje sud zaključuje da postoji srazmjernost između visine imovinske koristi koja

je pribavljena izvršenjem krivičnog djela i vrijednosti imovine koja je predmet osiguranja privremenom mjerom, ali se određeno ne izjašnjava, koja je to visina imovinske koristi koja se osigurava privremenom mjerom u skladu sa odredbom člana 17. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom, kojom je propisano da se privremene mjere osiguranja određuju u cilju osiguranja imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom. Dakle, niti u izreci pobijanog rješenja, niti u njenom obrazloženju, nije navedeno koja je to visina imovinske koristi koja se osigurava privremenom mjerom, jer je navod u obrazloženju rješenja „u većem iznosu“ sasvim neodređen i paušalan, zbog čega nisu dati stvarni razlozi o proporcionalnosti imovine koja se osigurava privremenom mjerom osiguranja u odnosu na visinu imovinske koristi za koju se sumnja da je pribavljena krivičnim djelom.

Isto tako, iako je na taj propust ukazano u rješenju ovog suda broj 09 0 K 042084 24 Kž 10 od 12.03.2024. godine, na koje se punomoćnica poziva u žalbi, a kojim je ukinuto rješenje prvostepenog suda broj 09 0 K 042084 23 Kpp 40 od 05.01.2024. godine, prvostepeni sud se ponovno u izreci pobijanog rješenja nije određeno izjasnio prema kome određuje privremene mjere osiguranja imovinske koristi, nego je naveden predmet mjera osiguranja (udio osnivačkog kapitala povezanih osoba).

Iz svih navedenih razloga, izreka pobijanog rješenja je nerazumljiva, pa je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, na koju se osnovano žalbom punomoćnice povezanog lica E. B. ukazuje.

Budući da se razlozi zbog kojih je ovaj sud našao da je na navedeni način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH odnose i na povezano lice A. T.-K. i S. M., koje nisu podnijele žalbu protiv prvostepenog rješenja, ovaj sud je, u skladu sa članom 324. ZKP FBiH, postupio po službenoj dužnosti kao da takva žalba postoji, utvrđujući da je i u odnosu na ova povezana lica učinjena navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka.

Kako je prvostepeno rješenje u dijelu kojim su određene privremene mjere osiguranja u tačkama I, II, III i IV ukinuto zbog učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbenih navoda koji se odnose na žalbeni osnov pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Pri ponovnom odlučivanju prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene svih relevantnih činjenica i okolnosti, moći donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Jelena Perišić, s.r.

Predsjednica vijeća
mr Božidarka Dugonjić, s.r.